

Mgr. Zuzana Kročáková

PEDAGOGOCKÁ PSYCHOLOGIE II

8.10.2011

Dnešní témata

1. Jak se učit efektivně?
 2. Školní úspěšnost a neúspěšnost.
 3. Příčiny šk. neúspěšnosti a reakce na ni.
-

Jak se učit efektivněji?

Stanovte doporučení pro:

- fyzický stav
- psychické naladění
- práci v čase a s časem
- prostředí a fyzikální podmínky
- učební materiál, pomůcky

Fyzický stav

- Zdravý
- Odpočatý, ne ospalý
- Po mírné fyzické námaze (je prokrvený mozek)
- Ne bezprostředně po jídle
- Střízlivý
- V hladině alfa (pro ty, co to umí)

Psychické rozpoložení

- Motivovaní, dobře naladění
- Pozitivní stres, co motivuje
- Zájem
- Nerušící myšlenky
- Soustředěný

Práce s časem a v čase

- Respektovat biorytmy
 - Přestávky musí být
 - Mít plán a zveřejnit ho
-

Prostředí, fyzikální podmínky

- Jedno místo
- Teplota 21 stupňů
- Světlo, hodně světla
- Přiměřený klid
- Vytřeno
- Poloha vsedě

Učební materiál, pomůcky

- Mít je
- 2 učební materiály
- Tužku
- zobání

Motivace k učení

- vnější
- vnitřní

Která na Vás funguje lépe?

Prokrastinace – fajn práce

MVH nebo GTD

www.mitvsehotovo.cz

webové stránky o tom, jak si uspořádat práci tak, abyste byli efektivní, neztráceli čas a omezili prokrastinaci

vychází z knihy Getting Things Done Davida Allena

Domácí úkol:

Popište svůj styl učení se.

Co vám nejvíce vyhovuje, jaký typ studijních materiálů?

Kdy se učíte nejefektivněji?

S jakými nejčastějšími potížemi se potýkáte?

školní úspěšnost

Co je to školní úspěšnost?

Situace, stav žáka, kdy žák zvládá učivo, povinnosti, dostát nárokům na chování, dodržování pravidel. Zvládnout jiné prostředí, obstát v kolektivu, jednat s autoritami.

Pocit úspěšnosti, žák rád chodí do školy.

školská neúspěšnost

- chování žáka a výsledky jeho činností neodpovídají/nedostačují normám odpovídajícím věku

relativní – dočasná

absolutní – neodstranitelná

Důsledek sociálně patologických jevů působících na žáka.

školská neúspěšnost

Prof.PhDr.Rudolf Kohoutek,CSc.

- tzv. *absolutní školská neúspěšnost*. To je taková výuková nedostačivost, kdy žák neprospívá proto, že nemá dostatečně rozvinuté intelektové schopnosti nutné k úspěšné docházce do normální školy.

školní neúspěšnost

www.ferovaskola.cz

- V užším kontextu (pedagogickém i laickém) jde o podprůměrné až nevyhovující výsledky při školním hodnocení vzdělávacích výsledků žáka („špatné známky“). Odráží se ve skutečnosti, že v ČR u určitého počtu žáků dochází k opakování ročníku nebo k nedokončení studia.

Z hlediska pedagogicko-psychologického a sociopedagogického je tento pojem chápán širěji, a to jako selhávání dítěte či adolescenta v podmínkách školního edukačního prostředí nejen špatným prospěchem, ale také vytvářením negativních psychických postojů a emočních stavů ve vztahu k vlastnímu učení, ke vzdělávání vůbec, učitelům aj.

příčiny

- nízká inteligence, úroveň schopností
- fyzické poruchy, nemoci
- prostředí či situace
- osobní nastavení – sebevědomí, cílevědomost, hodnoty
- poruchy učení, ADHD
- emoční problémy – motivace, vztahy, šikana

možné reakce na školní neúspěch

Pokud jedinec zažije frustraci je jeho přirozenou reakcí tento nepříjemný pocit kompenzovat (sebepotvrdit ego, vrátit mu hodnotu).

Existuje celá řada **kompenzačních mechanismů** (reakcí na frustraci) a my vybíráme naučené, ověřené strategie s přihlédnutím na situaci, která frustraci vyvolala.

Tj. je přirozené, že žák na prožitý neúspěch reaguje, v naší moci je ale naučit ho strategie, které neubližují jemu ani ostatním.

možné reakce na školní neúspěch

- **agrese obrácená ven**

práskání dveřmi, ničení školního majetku, napadání učitele i spolužáků, házení věcmi, zesměšňování úspěšných žáků nebo pravidel a jejich dodržování

- **agrese obrácená dovnitř**

podceňování, sebeobviňování, sebetrestání, sebepoškozování

- **projekce**

obviňování jiných z neúspěchu – spolužáků, učitele, příp. rodiny a sourozenců

kompenzace šk. neúspěchu

- **racionalizace**

zdůvodňování neúspěchu, hledání „výhod“ neuspění, přepólování neúspěchu na úspěch „já jsem to tak chtěl“

- **vytváření póz, masek**

cílem je neztratit sociální prestiž – předstírání lhostejnosti k neúspěchu, bagatelizování, ironizování – přesouvání důležitosti na něco jiného (peníze, sport...)

postoj „když nemůžu být nejlepší, budu nejhorší“

- **únik**

nalézání úspěchu v jiné oblasti a utíkání do ní (počítačové hry, sport, skaut, hry na hrdiny, ale i parta, alkohol...)

vyhýbání se škole, učiteli, písemkám

kompenzace šk. neúspěchu

- **náhradní cíl**

většinou nižší hodnoty – peníze, krása, štíhlost, svalnatost, sportovní úspěchy

snaha o oblibu u učitelů –nošení dárků, drobné úsluhy
dělání kašpárka

- **rezignace**

žák se přestane snažit, ztratí motivaci, přesvědčí se, že to nemá cenu, ztráta sebedůvěry

- **regrese**

návrat k vývojově překonanému chování, „chová se jako malej“, obzvláště směrem k učitelům, autoritám – např. roztomilé dětské chování

shrnutí

- Každý žák někdy zažije období neúspěchu.
- Neúspěch může být pocíťován v sociálních vztazích, v neschopnosti dostát nárokům, ve zklamání vlastních očekáváníí.
- Při diagnostikování školní neúspěšnosti je rozhodující žákův pocit.
- Pocit neúspěšnosti navozuje pocit frustrace a snížení sebehodnocení, které je kompenzováno různými reakcemi, které mohou vypadat jako nekázeň.